

श्रीः
श्रीमते रामानुजाय नमः
श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः

श्रीब्रह्मपुराणे भीष्मयुधिष्ठिरसंवादे
॥ श्रीजगन्नाथसहस्रनामम् ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

श्री रङ्गरामानुज महादेशिकन्

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

श्रीः
श्रीमते रामानुजाय नमः
श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः

॥ श्रीजगन्नाथसहस्रनामम् ॥

प्रार्थना

देवदानवगन्धर्वयक्षविद्याधरोरगैः।
सेव्यमानं सदा चारुकोटिसूर्यसमप्रभम् ॥ 1 ॥

ध्यायेन्नारायणं देवं चतुर्वर्गफलप्रदम्।
जय कृष्ण जगन्नाथ जय सर्वाधिनायक ॥ 2 ॥

जयाशेषजगद्वन्द्यपादाभोज नमोऽस्तु ते ॥ 3 ॥

युधिष्ठिर उवाच
यस्य प्रसादात्तु सर्वं यस्तु विष्णुपरायणः।
यस्तु धाता विधाता च यश्च सत्यं परो भवेत् ॥ 1 ॥

यस्य मायामयं जालं त्रैलोक्यं सचराचरम्।
मर्त्याश्च मृगतृष्णायां भ्रामयत्यपि केवलम् ॥ 2 ॥

नमाम्यहं जगतप्रीत्या नामानि च जगत्पतिम्।
बृहत्या कथितं यच्च तन्मे कथय साम्प्रतम् ॥ 3 ॥

भीष्म उवाच
युधिष्ठिर महाबाहो कथयामि शृणुष्व मे।
जगन्नाथस्य नामानि पवित्राणि शुभानि च ॥ 1 ॥

मायया यस्य संसारो व्यापृतः सचराचरः।
यस्य प्रसादाद्ब्रह्माणं सृष्ट्वा पाति च सर्वदा ॥ 2 ॥

ब्रह्मादिदशदिक्पालान् मायाविमोहितान् खलु ।
यस्य चेष्टावरोहश्च ब्रह्माण्डखण्डगोचरः ॥ 3 ॥

दया वा ममता यस्य सर्वभूतेषु सर्वगः ।
सत्यधर्मविभूषस्य जगन्नाथस्य सर्वतः ॥ 4 ॥

कथयामि सहस्राणि नामानि तव चानघ ॥ 5 ॥

अथ श्रीजगन्नाथस्य सहस्रनामस्तोत्रम्

अथ विनियोगः

अस्य मातृका मन्त्रस्य वेदव्यासो ऋषिः ।
अनुष्टुप्छन्दः ।
श्रीजगन्नाथो देवता ।
भगवतः श्रीजगन्नाथस्य प्रीत्यर्थे सहस्रनाम पठने विनियोगः ॥

ध्यानम्

नीलाद्रौ शङ्खमध्ये शतदलकमले रत्नसिंहासनस्थं
सर्वालङ्कारयुक्तं नवघनरुचिरं संयुतं चाग्रजेन ।
भद्राया वामभागे रथचरणयुतं ब्रह्मरुद्रेन्द्रवन्द्यं
वेदानां सारमीशं स्वजनपरिवृतं ब्रह्मदारु स्मरामि ॥

श्रीभगवानुवाच

चतुर्भुजो जगन्नाथः कण्ठशोभितकौस्तुभः ।
पद्मनाभो वेदगर्भश्चन्द्रसूर्यविलोचनः ॥ 1 ॥

जगन्नाथो लोकनाथो नीलाद्रीशः परो हरिः ।
दीनबन्धुर्दयासिन्धुः कृपालुः जनरक्षकः ॥ 2 ॥

कम्बुपाणिः चक्रपाणिः पद्मनाभो नरोत्तमः।
जगतां पालको व्यापी सर्वव्यापी सुरेश्वरः ॥ 3 ॥

लोकराजो देवराजः शक्रो भूपश्च भूपतिः।
नीलाद्रिपतिनाथश्च अनन्तः पुरुषोत्तमः ॥ 4 ॥

ताक्षर्योऽध्यायः कल्पतरुः विमलाप्रीतिवर्द्धनः।
बलभद्रो वासुदेवो माधवो मधुसूदनः ॥ 5 ॥

दैत्यारिः पुण्डरीकाक्षो वनमाली बलप्रियः।
ब्रह्मा विष्णुः वृष्णिवंशो मुरारिः कृष्णकेशवः ॥ 6 ॥

श्रीरामः सच्चिदानन्दो गोविन्दः परमेश्वरः।
विष्णुर्जिष्णुर्महाविष्णुः प्रभविष्णुर्महेश्वरः ॥ 7 ॥

लोककर्ता जगन्नाथो महाकर्ता महायशाः।
महर्षिः कपिलाचार्यो लोकचारी सुरो हरिः ॥ 8 ॥

आत्मा च जीवपालश्च शूरः संसारपालकः।
एकोनैको ममप्रियो ब्रह्मवादी महेश्वरः ॥ 9 ॥

द्विभुजश्च चतुर्बाहुः शतबाहुः सहस्रकः।
पद्मपत्रविशालाक्षः पद्मगर्भः परो हरिः ॥ 10 ॥

पद्महस्तो देवपालो दैत्यारिर्दैत्यनाशनः।
चतुर्मूर्तिश्चतुर्बाहुश्चतुराननसेवितः ॥ 11 ॥

पद्महस्तश्चक्रपाणिः शङ्खहस्तो गदाधरः।
महावैकुण्ठवासी च लक्ष्मीप्रीतिकरः सदा ॥ 12 ॥

विश्वनाथः प्रीतिदश्च सर्वदेवप्रियङ्करः।
विश्वव्यापी दारुरूपश्चन्द्रसूर्यविलोचनः ॥ 13 ॥

गुप्तगङ्गोपलब्धिश्च तुलसीप्रीतिवर्द्धनः।
जगदीशः श्रीनिवासः श्रीपतिः श्रीगदाग्रजः ॥ 14 ॥

सरस्वतीमूलाधारः श्रीवत्सः श्रीदयानिधिः।
प्रजापतिः भृगुपतिर्भार्गवो नीलसुन्दरः ॥ 15 ॥

योगमायागुणारूपो जगद्योनीश्वरो हरिः।
आदित्यः प्रलयोद्धारो आदौ संसारपालकः ॥ 16 ॥

कृपाविष्टः पद्मपाणिरमूर्तिर्जगदाश्रयः।
पद्मनाभो निराकारः निर्लिप्तः पुरुषोत्तमः ॥ 17 ॥

कृपाकरः जगद्व्यापी श्रीकरः शङ्खशोभितः।
समुद्रकोटिगम्भीरो देवताप्रीतिदः सदा ॥ 18 ॥

सुरपतिर्भूतपतिर्ब्रह्मचारी पुरन्दरः।
आकाशवायुमूर्तिश्च ब्रह्ममूर्तिर्जलेस्थितः ॥ 19 ॥

ब्रह्मा विष्णुर्दृष्टिपालः परमोऽमृतदायकः।
परमानन्दसम्पूर्णः पुण्यदेवः परायणः ॥ 20 ॥

धनी च धनदाता च धनगर्भो महेश्वरः।
पाशपाणिः सर्वजीवः सर्वसंसाररक्षकः ॥ 21 ॥

देवकर्ता ब्रह्मकर्ता वसिष्ठो ब्रह्मपालकः।
जगत्पतिः सुराचार्यो जगद्व्यापी जितेन्द्रियः ॥ 22 ॥

महामूर्तिर्विश्वमूर्तिर्महाबुद्धिः पराक्रमः।
सर्वबीजार्थचारी च द्रष्टा वेदपतिः सदा ॥ 23 ॥

सर्वजीवस्य जीवश्च गोपतिर्मरुतां पतिः।
मनोबुद्धिरहङ्कारकामादिक्रोधनाशनः ॥ 24 ॥

कामदेवः कामपालः कामाङ्गः कामवल्लभः।
शत्रुनाशी कृपासिन्धुः कृपालुः परमेश्वरः ॥ 25 ॥

देवत्राता देवमाता भ्राता बन्धुः पिता सखा।
बालवृद्धस्तनूरूपो विश्वकर्मा बलोऽबलः ॥ 26 ॥

अनेकमूर्तिः सततं सत्यवादी सताङ्गतिः।
लोकब्रह्म बृहद्ब्रह्म स्थूलब्रह्म सुरेश्वरः ॥ 27 ॥

जगद्व्यापी सदाचारी सर्वभूतश्च भूपतिः।
दुर्गपालः क्षेत्रनाथो रतीशो रतिनायकः ॥ 28 ॥

बली विश्वबलाचारी बलदो बलि-वामनः।
दरहासः शरच्चन्द्रः परमः परपालकः ॥ 29 ॥

अकारादिमकारान्तो मध्योकारः स्वरूपधृक्।
स्तुतिस्थायी सोमपाश्च स्वाहाकारः स्वधाकरः ॥ 30 ॥

मत्स्यः कूर्मो वराहश्च नरसिंहश्च वामनः।
परशुरामो महावीर्यो रामो दशरथात्मजः ॥ 31 ॥

देवकीनन्दनः श्रेष्ठो नृहरिः नरपालकः।
वनमाली देहधारी पद्ममाली विभूषणः ॥ 32 ॥

मल्लीकामालधारी च जातीयूथिप्रियः सदा।
बृहत्पिता महापिता ब्राह्मणो ब्राह्मणप्रियः ॥ 33 ॥

कल्पराजः खगपतिर्देवेशो देववल्लभः।
परमात्मा बलो राज्ञां माङ्गल्यं सर्वमङ्गलः ॥ 34 ॥

सर्वबलो देहधारी राज्ञां च बलदायकः।
नानापक्षिपतङ्गानां पावनः परिपालकः ॥ 35 ॥

वृन्दावनविहारी च नित्यस्थलविहारकः।
क्षेत्रपालो मानवश्च भुवनो भवपालकः ॥ 36 ॥

सत्त्वं रजस्तमोबुद्धिरहङ्कारपरोऽपि च।
आकाशङ्गः रविः सोमो धरित्रीधरणीधरः ॥ 37 ॥

निश्चिन्तो योगनिद्रश्च कृपालुः देहधारकः।
सहस्रशीर्षा श्रीविष्णुर्नित्यो जिष्णुर्निरालयः ॥ 38 ॥

कर्ता हर्ता च धाता च सत्यदीक्षादिपालकः।
कमलाक्षः स्वयम्भूतः कृष्णवर्णो वनप्रियः ॥ 39 ॥

कल्पद्रुमः पादपारिः कल्पकारी स्वयं हरिः।
देवानां च गुरुः सर्वदेवरूपो नमस्कृतः ॥ 40 ॥

निगमागमचारी च कृष्णगम्यः स्वयंयशः।
नारायणो नराणां च लोकानां प्रभुरुत्तमः ॥ 41 ॥

जीवानां परमात्मा च जगद्वन्द्यः परो यमः।
भूतावासो परोक्षश्च सर्ववासी चराश्रयः ॥ 42 ॥

भागीरथी मनोबुद्धिर्भवमृत्युः परिस्थितः।
संसारप्रणयी प्रीतः संसाररक्षकः सदा ॥ 43 ॥

नानावर्णधरो देवो नानापुष्पविभूषणः।
नन्दध्वजो ब्रह्मरूपो गिरिवासी गणाधिपः ॥ 44 ॥

मायाधरो वर्णधारी योगीशः श्रीधरो हरिः।
महाज्योतिर्महावीर्यो बलवांश्च बलोद्भवः ॥ 45 ॥

भूतकृत् भवनो देवो ब्रह्मचारी सुराधिपः।
सरस्वती सुराचार्यः सुरदेवः सुरेश्वरः ॥ 46 ॥

अष्टमूर्तिधरो रुद्र इच्छामूर्तिः पराक्रमः।
महानागपतिश्चैव पुण्यकर्मा तपश्चरः ॥ 47 ॥

दिनपो दीनपालश्च दिव्यसिंहो दिवाकरः।
अनभोक्ता सभोक्ता च हविर्भोक्ता परोऽपरः ॥ 48 ॥

मन्त्रदो ज्ञानदाता च सर्वदाता परो हरिः।
परर्द्धिः परधर्मा च सर्वधर्मनमस्कृतः ॥ 49 ॥

क्षमादश्च दयादश्च सत्यदः सत्यपालकः।
कंसारिः केशिनाशी च नाशनो दुष्टनाशनः ॥ 50 ॥

पाण्डवप्रीतिदश्चैव परमः परपालकः।
जगद्धाता जगत्कर्ता गोपगोवत्सपालकः ॥ 51 ॥

सनातनो महाब्रह्म फलदः कर्मचारिणाम्।
परमः परमानन्दः परर्द्धिः परमेश्वरः ॥ 52 ॥

शरणः सर्वलोकानां सर्वशास्त्रपरिग्रहः।
धर्मकीर्तिर्महाधर्मो धर्मात्मा धर्मबान्धवः ॥ 53 ॥

मनःकर्ता महाबुद्धिर्महामहिमदायकः।
भूर्भुवः स्वो महामूर्तिः भीमो भीमपराक्रमः ॥ 54 ॥

पथ्यभूतात्मको देवः पथ्यमूर्तिः परात्परः।
विश्वाकारो विश्वगर्भः सुरामन्दो सुरेश्वरः ॥ 55 ॥

भुवनेशः सर्वव्यापी भवेशः भवपालकः।
दर्शनीयश्चतुर्वेदः शुभाङ्गो लोकदर्शनः ॥ 56 ॥

श्यामलः शान्तमूर्तिश्च सुशान्तश्चतुरोत्तमः।
सामप्रीतिश्च ऋक् प्रीतिर्यजुषोऽथर्वणप्रियः ॥ 57 ॥

श्यामचन्द्रश्चतुमूर्तिश्चतुर्बाहुश्चतुर्गतिः।
महाज्योतिर्महामूर्तिर्महाधामा महेश्वरः ॥ 58 ॥

अगस्तिर्वरदाता च सर्वदेवपितामहः।
प्रह्लादस्य प्रीतिकरो ध्रुवाभिमानतारकः ॥ 59 ॥

मण्डितः सुतनुर्दाता साधुभक्तिप्रदायकः।
ओंकारश्च परंब्रह्म ओं निरालंबनो हरिः ॥ 60 ॥

सद्गतिः परमो हंसो जीवात्मा जननायकः।
मनश्चिन्त्यश्चित्तहारी मनोज्ञश्चापधारकः ॥ 61 ॥

ब्राह्मणो ब्रह्मजातीनामिन्द्रियाणां गतिः प्रभुः।
त्रिपादादूर्ध्वसम्भूतो विराट् चैव सुरेश्वरः ॥ 62 ॥

परात्परः परः पादः पद्मस्थः कमलासनः।
नानासन्देहविषयस्तत्त्वज्ञानाभिनिर्वृतः ॥ 63 ॥

सर्वज्ञश्च जगद्वन्धुर्मनोज्ञज्ञातकारकः।
मुखसंभूतविप्रस्तु वाहसम्भूतराजकः ॥ 64 ॥

ऊरोवैश्यः पदोभूतः शूद्रो नित्योपनित्यकः।
ज्ञानी मानी वर्णदश्च सर्वदः सर्वभूषितः ॥ 65 ॥

अनादिवर्णसन्देहो नानाकर्मोपरिस्थितः।
शुद्धादिधर्मसन्देहो ब्रह्मदेहः स्मिताननः ॥ 66 ॥

शंबरारिवेदपतिः सुकृतः सत्त्ववर्द्धनः।
सकलं सर्वभूतानां सर्वदाता जगन्मयः ॥ 67 ॥

सर्वभूतहितैषी च सर्वप्राणिहिते रतः।
सर्वदा देहधारी च बटको बटुगः सदा ॥ 68 ॥

सर्वकर्मविधाता च ज्ञानदः करुणात्मकः।
पुण्यसम्पत्तिदाता च कर्ता हर्ता तथैव च ॥ 69 ॥

सदा नीलाद्रिवासी च नतास्यश्च पुरन्दरः।
नरो नारायणो देवो निर्मलो निरुपद्रवः ॥ 70 ॥

ब्रह्माशम्भुः सुरश्रेष्ठः कम्बुपाणिर्बलोऽर्जुनः।
जगद्धाता चिरायुश्च गोविन्दो गोपवल्लभः ॥ 71 ॥

देवो देवो महाब्रह्म महाराजो महागतिः।
अनन्तो भूतनाथश्च अनन्तभूतसम्भवः ॥ 72 ॥

समुद्रपर्वतानां च गन्धर्वाणां तथाऽऽश्रयः।
श्रीकृष्णो देवकीपुत्रो मुरारिर्वेणुहस्तकः ॥ 73 ॥

जगत्स्थायी जगद्व्यापी सर्वसंसारभूतिदः।
रत्नगर्भो रत्नहस्तो रत्नाकरसुतापतिः ॥ 74 ॥

कन्दर्परक्षाकारी च कामदेवपितामहः।
कोटिभास्करसञ्ज्योतिः कोटिचन्द्रसुशीतलः ॥ 75 ॥

कोटिकन्दर्पलावण्यः काममूर्तिर्बृहत्तपः।
मथुरापुरवासी च द्वारिको द्वारिकापतिः ॥ 76 ॥

वसन्तऋतुनाथश्च माधवः प्रीतिदः सदा।
श्यामबन्धुर्घनश्यामो घनाघनसमद्युतिः ॥ 77 ॥

अनन्तकल्पवासी च कल्पसाक्षी च कल्पकृत्।
सत्यनाथः सत्यचारी सत्यवादी सदास्थितः ॥ 78 ॥

चतुर्मूर्तिश्चतुर्बाहुश्चतुर्युगपतिर्भवः।
रामकृष्णो युगान्तश्च बलभद्रो बलो बली ॥ 79 ॥

लक्ष्मीनारायणो देवः शालग्रामशिलाप्रभुः।
प्राणोऽपानः समानश्चोदानव्यानौ तथैव च ॥ 80 ॥

पञ्चात्मा पञ्चतत्त्वं च शरणागतपालकः।
यत्किञ्चित् दृश्यते लोके तत्सर्वं जगदीश्वरः ॥ 81 ॥

जगदीशो महद्ब्रह्म जगन्नाथाय ते नमः।
जगदीशो महद्ब्रह्म जगन्नाथाय ते नमः।
जगदीशो महद्ब्रह्म जगन्नाथाय ते नमः।

अथ श्रीजगन्नाथसहस्रनाम माहात्म्यम्

एवं नामसहस्रेण स्तवोऽयं पठ्यते यदि।
पाठं पाठयते यस्तु शृणुयादपि मानवः ॥ 1 ॥

सहस्राणां शतेनैव यज्ञेन परिपूज्यते।
यत्पुण्यं सर्वतीर्थेषु वेदेषु च विशेषतः ॥ 2 ॥

तत्पुण्यं कोटिगुणितं अचिराल्लभते नरः।
जगन्नाथस्य नामानि पुण्यानि सफलानि च ॥ 3 ॥

विद्यार्थी लभते विद्यां योगार्थी योगमाप्नुयात्।
कन्यार्थी लभते कन्यां जयार्थी लभते जयम् ॥ 4 ॥

कामार्थी लभते कामं पुत्रार्थी लभते सुतम्।
क्षत्रियाणां प्रयोगेण सङ्ग्रामे जयदः सदा ॥ 5 ॥

वैश्यानां सर्वधर्मः स्याच्छूद्राणां सुखमेधते।
साधूनां पठतो नित्यं ज्ञानदः फलदस्तथा ॥ 6 ॥

नाऽपवादं न दुःखं च कदा च लभते नरः।
सर्वसौख्यं फलं प्राप्य चिरञ्जीवी भवेन्नरः ॥ 7 ॥

शृणु राजन् महाबाहो महिमानं जगत्पतेः।
यस्य स्मरणमात्रेण सर्वपापैः प्रमुच्यते ॥ 8 ॥

जगन्नाथं लोकनाथं पठते यः सदा शुचिः।
कलिकालोद्भवं पापं तत्क्षणात्तस्य नश्यति ॥ 9 ॥

॥ इति श्रीजगन्नाथसहस्रनामं समाप्तम् ॥